

Kommunikasjon

i

skolehverdagen

STAVANGER KOMMUNE

Rogaland Kurs og
Kompetansesenter

Stavanger kommune

Auglend skole

Rogaland kurs og kompetansesenter

Telenor FoU

RF – Rogalandsforskning

Innhold

Bakgrunn.....	3
Mål	4
Hovedmål.....	4
Delmål	4
Gjennomføring.....	5
Tiltak	5
Følgeforskning og bidrag/rolle	7
Utvalg	7
Datainnsamling.....	8
Prosjektorganisering	8
Prosjektdeltakere	8
Forskerne	9
Tidsplan.....	10
Økonomi	11
Finansiering	11
Nytteverdi/formidling	12
Referanser	13

Bakgrunn

"Døve og hørende kommuniserer bedre enn før", nylig var dette overskriften i NTB, Nettavisen og Adresseavisen. Uttalelsen kommer fra forsker Arne Grønningsæter som sammen med Hilde Haualand har intervjuet 80 døve og tunghørte ungdommer. Undersøkelsen har vist at skillet mellom døve og hørende blir stadig mindre, og også at den språklige barrieren mellom døve ungdommer og deres hørende familier blir mindre. Stadig flere lærer tegnspråk og ny teknologi som SMS og e-mail gjør at døve lettere kan kommunisere direkte med hørende (www.deafnet.no).

Mobiltelefonen har medført et skifte i hvordan vi mennesker kommuniserer i hverdagen. Meldinger via mobiltelefonen har vist seg å være en kommunikasjonsmåte ungdom finner svært praktisk. De sender meldinger til hverandre hele tiden. Det kan være i planlegging av ulike aktiviteter, eller kun for å vise at en holder kontakten. Meldingene består av korte og enkle setninger, og bruksmåtene er mange.

Lærere og elever ved Auglend skole i Stavanger ønsker å prøve hvorvidt bruk av mobiltelefon og SMS vil bedre kommunikasjonen og samholdet på skolen. En vil se om det lar seg gjøre å få til en faglig nyttig og sosial bruk av SMS på skolen. Skolen er delt i to avdelinger, en avdeling for hørende og en avdeling for hørselshemmende elever. Kommunikasjonen mellom disse to elevgruppene er ikke så god som elever og lærere ønsker, og det er per i dag lite som knytter de to gruppene sammen. Ledelsen, kollegiet, elever og foreldrearbeidsutvalget avdeling hørsel (FAU) ved skolen har selv ytret et behov om å bedre samholdet mellom hørselshemmede og hørende elever.

Årsaken til at skolen ønsker å bedre samholdet, er at det vil bedre miljøet ved skolen om alle elevene kjenner til hverandre og er i stand til å kommunisere sammen.

Sunnanå utvalget skriver: "Erfaringen synes nå etter hvert å vise at læreplanene for døve ikke lar seg realisere fullt ut for en elev på hjemmeskolen. På de egne grunnskolene for tegnspråklige elever ligger det til rette for at målene og intensjonene i læreplanene kan ivaretas på en god måte." ("Å høre eller ikke høre", 2000. kap 4.4.1).

Prosjektet har som mål å skape aktiviteter ved skolen som gjør at hørende og hørselshemmede vil måtte jobbe sammen på like vilkår. Aktivitetene skal institusjonaliseres gjennom planarbeidet ved skolen, slik at det ikke blir et enkeltstående prosjekt eller en happening dette ene skoleåret.

Skolen ønsker også å knytte til seg to forskere i prosjektet. De skal følge prosjektet i alle fasene for å evaluere hvorvidt prosjektet bidrar til positiv endring av miljøet ved skolen. Det er også ønskelig at forskerne bidrar med innspill i implementerings- og spredningsfasen ved skolen. Det er ønskelig at der legges opp til metoden følgeforskning. Dette innebærer at forskerne følger prosjektet over lengre tid, tett på brukergruppene, og tidvis med roller som veksler mellom den "rene" forsker og det å fungere som konsulent/endringsagent for deltakerne i prosjektet.

En vil prøve å skape en modell for integrering mellom to avdelinger. Det er et mål med prosjektet å lette hverdagen for hørselshemmede, å integrere de med hørende og på den måten skape en inkluderende skole.

Initiativet til prosjektet kom fra FAU avdeling hørsel ved skolen og ideen ble godt mottatt ved skolen. Det er vedlagt to brev fra henholdsvis FAU avdeling hørsel og ledelsen ved skolen som viser dette.

Mål

Målgruppen er et utvalg av hørende/hørselshemmede/døve elever i 6. og 7. klasse ved Auglend Skole, Stavanger, samt deres lærere og foreldre.

Hovedmål

Prosjektets hovedmål er å bedre samholdet og kommunikasjonen mellom skolens elever, og mellom elever og lærere. Lette hverdagen for hørselshemmede, integrere de med hørende og på den måten skape en inkluderende skole. En ønsker med en slik integrering å bedre lærings- og arbeidsmiljø for alle involverte parter.

Delmål

Prosjektets delmål:

- Skape en naturlig samarbeidsarena mellom hørende og hørselshemmede elever i form av prosjekter med vekt på utvikling av både faglige og sosiale relasjoner
- Gjøre arbeidet med integrering av hørselshemmede i skolen mer kjent gjennom oppslag i ulike media.
- I fase 2 av prosjektet, bruke Multimediameldinger(MMS) under mottoet ”Et bilde sier mer enn tusen ord” (2005).
- Skape en naturlig samarbeids-/kontaktsarena mellom hørselshemmede elever på flere skoler (2005), utvide de hørselshemmedes sosiale nettverk.
- Publisering av effekt/virkning av prosjektet ved skolen. Aktuelle tidsskrift kan være ”Spesialpedagogikk”, ”Din hørsel” og ”Scandinavian Journal of Disability Research.”

Gjennomføring

Kommunikasjon i skolehverdagen er et utviklingsprosjekt som skal gå over flere faser. Første fase av prosjektet vil gå ut høsten 2003. Fase 2 vil være kalenderåret 2004, denne perioden skal sørge for at arbeidsmodellen i prosjektet blir implementert og institusjonalisert. I fase 3 vil en gå videre med å spre modellen til andre skoler, samt utvikle modellen videre ved Auglend skole.

Auglend skole ønsker at samarbeidet på kryss av avdelingene skal bli en naturlig integrert del av skolehverdagen. Derfor har de lagt prosjektet inn i skoleplanene, med et klart mål om at modellen som kommer ut av prosjektet skal kunne brukes og implementeres som en naturlig del skolen.

Utviklingsprosjektet "Kommunikasjon i skolehverdagen" vil gjennomføre flere tiltak for å oppnå de målene som er satt.

Tiltak

- Bruk av SMS i undervisningssituasjoner og samarbeidssituasjoner ved skolen
- Bruke SMS mellom hørende og hørselshemmede elever i et prosjekt hvor de er gjensidig avhengig av hverandre. Det vil stimulere til en samhandling som vil gi grobunn for et bedre lærings- og arbeidsmiljø.
- Mobiltelefon: Elevene skal få låne en mobiltelefon som kan brukes gratis i forhold til prosjektet de er med på. Tanken er å ha et prosjektsett med 30-40 mobiltelefoner. På den måten unngår vi kjøpepress på foreldre eller konkurranse mellom elevene på å ha siste og "beste" mobiltelefon. Løsningen vi ser for oss er at det opprettes et "grønt nummer" for prosjektdeltakerne, som i prosjektperioden vil være gratis. Elevene skal både kunne sende meldinger til hverandre og til diskusjonsgrupper på skoleportalen på Internett. Et kodeord foran telefonnummeret angir om meldingen er til en enkeltperson eller til en diskusjonsgruppe.
- Webbaserte diskusjonsgrupper: Elevene skal kunne diskutere prosjektet og andre saker som interesserer dem på veven til skolen(skoleportalen). Ulike diskusjonsgrupper har ulike kodeord. Om en deltar i diskusjonen direkte på Internett eller via mobiltelefonen skal være det samme. Lærerne skal kunne delta via et eget redigeringsmodus på Internett for å unngå usaklige og støtende meldinger. Stavanger kommune som har utviklet hovedløsningen på denne skoleportalen trenger noe støtte for å få utviklet selve løsningen for mottak og automatisk publisering av tekstmeldinger på Internett. Det har vært prosjekt som har benyttet seg av slike løsninger blant annet i England (Ultralab)¹. Alle meldingene skal loggføres slik at de kan brukes som datamateriale når

¹ Web adressen er <http://www.ultralab.net> aktuelt prosjekt er <http://www.ultralab.ac.uk/projects/m-learning/>

prosjektet skal evalueres. Dette vil selvsagt elevene og lærerne få informasjon om.

- Forestilling: En del av prosjektarbeidet vil være knyttet til skolens 40-årsjubileum, og det hele vil kunne ut i en forestilling (musikal/teater). Forestillingen vil bestå av aktører som er både hørende og hørselshemmede. Som en del av forestillingen kan det for eksempel være stumfilmaktige sekvenser, det kan bli tolket fra tegnspråk til talespråk og omvendt og innslag av videoklipp som blir vist på storskjerm, og også eventuelt videokonferanse med innslag fra andre skoler med hørselshemmede (Bergen og Oslo).
- Opplæring: For lærerne vil et slikt prosjekt kreve opplæring på en del teknisk utstyr. Tanken er at denne opplæring skal skje i god tid før prosjektet starter. Lærerne skal bli fortrolige med utstyret før det blir introdusert i en elev/lærer-setting. Vi vil etablere et eget lærested der utstyret er tilgjengelig for utprøving. Dette lærestedet vil være hos Rogaland Kurs og Kompetansesenter (RKK). De har lang og bred erfaring med opplæring og bruk av den type utstyr dette prosjektet kan komme til å benytte seg av.
- Kompetanseoppbygging/spreiing: De opplæringstiltakene som dette prosjektet medfører, vil i første fase i kollegiet føre til en egenutvikling av kompetanse på prosjektgjennomføring, integrering/implementering og bruk av ict hjelpemiddel, det vil og legges opp til en videre spredning av denne kunnskapen internt på skolen.
- Skoleportalen: Det skal i prosjektet prøves ut en felles arena på Internett, den har i Stavanger kommune fått navnet Skoleportalen. Skoleportalen som for tiden er under utprøving ved Kannik og Gosen skole i Stavanger kommune², er skreddersydd for å være et informasjonssystem ut mot foreldre, elever, FAU og andre interessegrupper som er involverte i ulike aktiviteter ved skolen. Den er også et naturlig sted for elevene å publisere eller annonsere aktiviteter og prosjekt som de jobber med. I forhold til "Kommunikasjon i skolehverdagen" vil en videreutvikle portalen til også å fungere som en diskusjonsplattform for elever og lærere. Det som gjør det litt spesielt er at en også skal kunne delta i disse diskusjonene via mobiltelefonen (SMS). Det gjør at diskusjonen på Internett blir mer direkte tilgjengelig for elevene, og kanskje vil det medføre en høyere aktivitet på diskusjonsforumet.
- Videokonferanse: Som en tilleggsressurs, vil videokonferanseutstyr være en mulighet som i tillegg til å være en ressurs i prosjektarbeidet, også skal være et virkemiddel til å øke kontakten mellom hørselshemmede på flere skoler. Hørselshemmede er en minoritet både ved skolen og ellers i samfunnet, og videokonferanseutstyr kan for eksempel benyttes i prosjektarbeidet til å direkte sende forestillingen til en annen skole med en hørselshemmet avdeling.

² Portalen og utviklingen av den er et resultat av prosjektet Innovasjon i læring, organisasjon og teknologi (PILOT). Et skoleprosjekt som pågår i 9 fylker.

Som en fullt utbygd tjeneste vil det på sikt også være mulig for elever ved den andre skolen til å delta i prosjektet, som fjernarbeidende. Dette kan bidra til at de hørselshemmede får et bredere nettverk av venner og kjente. Per i dag er disse miljøene svært små og sårbare. I dette prosjektet velger vi imidlertid i første fase å avgrense til bare fokusere på Auglend skole.

Følgforskning og bidrag/rolle

Prosjektet skal gå over to og et halvt år. At prosjektet går over relativt lang tid er positivt mht. evaluering og justeringer av prosjektet underveis. For å få evaluert prosjektet vil det bli brukt to forskere fra Rogalandforskning og Telenor FoU.

Det er ulike faser i prosjektet hvor forskerne vil ha ulike roller. At prosjektet går over to og et halvt år, gjør at det er lettere å skille de ulike rollene forskerne vil ha. Det er en fordel at det er to forskere inne samtidig for å ivareta et så objektivt og riktig bilde på situasjonene som mulig. Det er også gunstig at en forsker da for eksempel kan ha konsulentrollen, samtidig som det er en som ivaretar rollen som observatør.

Følgforskning er en evalueringsmetode hvor forsker veksler mellom ulike roller i prosessen. Følgforskning blir bla. Beskrevet som en ”formativ, dialogbasert prosessanalyse” (Baklien, 2000), der det legges vekt på å skape en konstruktiv dialog mellom interessenter i prosjektet som skal settes i gang. Det vektlegges også å skape en dialog mellom forskere og deltagere (Baklien, 2000 i Lindøe, Mikkelsen & Olsen, 2002), og de som blir berørte, skal ha innflytelse på hva som skal evalueres, hvilke metoder som velges og hvordan data blir tolket og anvendt (Finne, Levin & Nilssen, 1995 i Lindøe, Mikkelsen & Olsen, 2002). Følgforskeren er ikke deltagende i selve den aksjonen eller de tiltak som settes i verk, og er derfor ”uansvarlig” i forhold til selve intervensjonen. Følgforskeren er en blanding av nøytral observatør og en slags endringsagent som aktivt deltar i intervensjonen som iverksettes (Schein, 1969 i Lindøe, Mikkelsen & Olsen, 2002).

Et casestudium er en empirisk tilnærming som studerer fenomenet i den virkelige konteksten (Yin, 1994). Casebasert følgforskning vil si at vi går inn i den naturlige prosessen som elevene har, og inntar de ovennevnte rollene som karakteriserer følgforskning. Elever og lærere vil også delta i selve evalueringsprosessen ved at det avholdes 2 felles evalueringsmøter (med tolk), samt at alle involverte parter svarer på et Internett-basert spørreskjema. Forskerne velger ett case per semester som følges spesielt opp mht til datainnsamling. Etter prosjektet er over vil det være fem cases som kan sammenlignes og analyseres. Da det er mange cases og teknologibruken og brukergruppene er relativt like over tid, vil det være et mål å komme frem til en metode for implementering av denne type prosjekt og teknologibruk i skole-Norge.

Utvalg

Vi vil intervju like antall hørselshemmede og hørende. Det samme gjelder for lærere og foreldre. Like antall lærere fra avdeling for hørselshemmede og avdeling for hørende, og foreldregruppen blir delt tilsvarende. Det er ikke ressurser nok til å intervju alle

deltakerne i prosjektet. Vi kommer til å velge intervjuobjektene i de ulike gruppene helt tilfeldig.

Datainnsamling

For å få samlet inn de data som trengs for å underbygge en publikasjon er det viktig at forskerne har en tett oppfølging av prosjektet på skolen. Datakilder som er ønskelig å benytte er intervju av elever, lærere og foreldre, logg fra skoleportalen, logg fra SMS bruken, og observasjon på skolen. All datainnsamling vil sikre at en tar vare på erfaringene. Erfaringene skal formidles videre på en systematisk måte i form av gruppesamlinger, rapporter og artikler.

Prosjektorganisering

Lærerne er nøkkelpersonene for at skolehverdagen skal fungere. I et slikt prosjekt som det her er tale om, er det mer enn viktig at lærerne er aktivt deltagende og ”eiere” av det som skal settes i gang ved skolen.

Initiativet til prosjektet er kommet fra personell og ledelse ved Auglend skole og Foreldrearbeidsutvalget (FAU) ved avdeling for hørselshemmede. Det er viktig at det er lærerne som også i fortsettelsen sitter i førersetet for prosjektets innhold og gjennomføring. På den måten sikrer en maksimal nytte av prosjektet i både elevens og lærers skolehverdag. Det forutsettes at arbeidet med prosjektet ikke må resultere i ekstra arbeid i tillegg til en allerede presset arbeidshverdag.

Sett fra elevene sin side vil dette fremstå som et prosjektarbeid på tvers av det vanlige skillet mellom hørende/tunghørte/døve elever. Det som gjør selve prosjektet spesielt er at det krever tett samarbeid mellom to grupper som til vanlig ikke samhandler mye. Elevene vil merke en liten forskjell i prosjektet gjennom at bruk av mobiltelefon/SMS er lov i timene/på skolen. Det vil også være slik at gruppestørelsene mellom hørende og ikke hørende vil være lik, dvs i dette prosjektet skal ikke de hørselshemmede være i mindretall. Av hensyn til skriveferdigheter og hvor langt elevene er kommet i den sosiale utviklingen, har vi valgt å legge prosjektet til 7 klassetrinnet.

Prosjekt av denne typen vil også kunne gjøre noe med organiseringen av skoledagen. Det er mulig at denne type aktiviteter synliggjør klare mangler eller uheldige koblinger som gjør at gjennomføring av tverrfaglige prosjekt er vanskelig. Det er derfor mulig at det kan medføre et press på organisasjonen, som igjen eventuelt vil kreve tiltak i planleggingen for det neste skoleåret. Slik vil skolen videre være forberedt på denne type arbeidsmåte.

Prosjektdeltakere

Prosjektet vil hovedsakelig bestå av lærere fra begge avdelinger ved Auglend skole. En av lærerne vil være prosjektleder ved skolen, resten av deltagerne ved skolen vil være prosjektmedarbeidere. Det vil være en ledelsesgruppe i prosjektet, som vil bestå av prosjektleder ved skolen, rektor, tillitsvalgt ved skolen, representant fra FAU, representant fra opplæringskontoret i Stavanger kommune og forskerne.

Utenom ressurser til lærerne i prosjektet, vil Stavanger kommune også bidra med en ressursperson som vil fungere som en koordinator mellom de ulike aktørene i prosjektet. Dette er en nødvendig rolle første gang et slikt prosjekt gjennomføres. Denne personen vil i ettertid ha kompetanse til å kunne bidra med spredning av prosjektideen og teknologibruken internt i kommunen. Målet er at Auglend skole selv i etterkant skal kunne ta hånd om alle praktiske sider ved flere tilsvarende prosjektgjennomføringer. Eventuelt kan en hente inn andre ressurspersoner i kommunen dersom en ser at det er nødvendig i forhold til å få den nødvendige kompetansen på plass.

Prosjektledelsen har sikret seg tilgang til personer som i stor grad har prøvd de ulike teknologiene i undervisningspraksis. Rogaland Kurs- og Kompetansesenter besitter på denne type kompetanse, og de har samtykket til å bidra i opplæring og praktisk bruk av utstyret.

Det vil være forskere fra Telenor FoU og Rogalandsforskning som vil gjøre de nødvendige datainnsamlingene. Målet er å få publisert minst en artikkel om resultatene fra prosjektet. Aktuelle tidsskrift kan være "Spesialpedagogikk", "Din hørsel" og "Scandinavian Journal of Disability Research." Ferdigstilling av artikkelen skjer senest 3 måneder etter at prosjektet er avsluttet.

Forskerne skal bla. fungere som rådgivere/veiledere under prosessen, både når det gjelder teknologi og organisering, samt samarbeid og kommunikasjon mellom de ulike aktørene. Forskerne skal kunne bidra med nyttige innspill til innholdsmessige sider ved den prosjektdelen som skolen/lærere/elever har hovedansvaret for å gjennomføre. Det er vedlagt intensjonsavtale mellom alle de involverte partene i prosjektet.

Forskere

Michael Sautter, forsker og prosjektleder (Telenor FoU/Stavanger)

Er utdannet lærer ved Universitetet i Bergen og hovedfag i pedagogikk/skoleforskning ved Universitetet i Tromsø. Har vært ansatt ved lærerutdanningen ved UiB og senere også stipendiat ved Prosjekt Hovedfag i pedagogikk, UiB. Jobber nå særlig med problemstillinger i grenseland mellom læring, samhandling, teknologi og organisasjon. Prosjekterfaring etter 2000: "NettLær", prosjektdeltaker (NFR-finansiert 1999-2002), "Gullfaks PBL", prosjektleder (finansiert av Statoil og FUNN-ordningen), "Kunnskap som e-handelsvare", prosjektleder (finansiert av Telenor FoU). Deltar nå i "Kool-s", et prosjekt finansiert av Læringssenteret, og hvor målet er å utvikle en webbasert læringssimulator for ungdoms- og videregående skole. Telenor FoU regnes som Norges største IKT-forskningsmiljø, og en vil trekke inn kunnskap fra andre forskere i Telenor FoU ved behov.

Amund Junge, forsker og prosjektleder (RF-Rogalandsforskning)

Er cand. polit med allmennlærerutdanning og hovedfag i pedagogisk informasjonsvitenskap. Junge har spesiell kompetanse innenfor området IKT som pedagogisk verktøy og er bl.a. engasjert av Høgskolen Stord/Haugesund i forbindelse med evalueringsarbeid i PILOT-prosjektet, et skoleprosjekt som involverer skoler fra 9 fylker. Før han ble ansatt i forskerstilling ved RF, har han arbeidet som lærer på en

barneskole samt vært multimediautvikler og prosjektleder i et multimediafirma. Ved RF er han involvert i flere prosjekter med fokus på IKT og læring i grunnskole, videregående opplæring og høyere utdanning. Han var bl.a. sterkt involvert i prosjektet "NettLær". Høsten 2001 hadde Junge et engasjement som konsulent for NKS og NRK i forbindelse med utvikling av et nytt læremiddel for Medier og kommunikasjon i videregående skole.

Jobber på skoleprosjektet PILOT initiert av UFD og ITU (Høyskolen Stord/Haugesund-HSH jobb). Evaluerer digitale læremiddel i små fag for vgs. for Læringscenteret(Ls). Har utviklet digitale læremiddel (L.ikt for Ls, Boreteknologi for Vett og Viten). Har deltatt i utviklingen av en avissimulator rettet mot skoleungdom (Deadline).

Tidsplan

Gjennomføring første del av prosjektet, dvs arbeidet frem mot høstens mål; en jubileums teater/musikal forestilling i anledning skolens 40 års jubileum, og selve forestillingen, vil foregå i tidsperioden september - november. Før det må det planlegges nærmere hvordan det i detalj skal legges opp ved skolen, og lærerne må få opplæring i bruk av teknisk utstyr. En forsker vil være tilstede på skolen fra skolestart i august, delta i opplæringen og følge gangen i startfasen av prosjektet.

	2003					2004									
	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	mai.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
Planlegge/forberede															
Opplæring															
Prosjektgjennomføring															
Datainnsamling															
Analyse															
Skrivning															

Som en ser av tidstabellen, vil det bli gjennomført flere omganger med prosjektarbeid der integreringen av avdeling hørselshemmede og hørende samt kommunikasjon i skolehverdagen er det overordnede målet. 2005 vil på skolen organisasjonsmessig være likt med 2004. Det vil likevel undervis i prosjektet hele tiden være behov for opplæring av lærere, da vi regner med at det vil være en teknologisk utvikling gjeldene mobiltelefoner og tjenester som kan være aktuelle for oss å prøve ut i prosjektet. Eksempel på dette er Multimediameldinger (MMS), og bruk av videokonferanse eller kringkasting av video fra skolen til andre skoler. Vi må også i 2005 vektlegge integreringen ved skolen, slik at arbeidsmetoden kommer "inn under" huden på kollegiet. I 2005 vil det være større fokus på aktiviteter utover skolen. Samarbeid med andre skoler i forhold til prosjektet, og spreiring av integreringsmodellen. I forhold til spreiring vil det også 2005 være viktig å få skrevet artikler som kan bli publisert i fagtidsskrifter, og delta på konferanser.

Økonomi

For å kunne gjennomføre prosjektet, og avdekke hvordan et slikt samarbeid kan fungere, trenger vi økonomisk støtte til teknisk utstyr (mobiltelefoner, SMS), utvikling av ekstra modul til portalen som skal brukes (SMS-web), personell (vikar og opplæring) og forskningsarbeid.

Prosjektet vil starte opp høsten 2003. Oppstartskostnadene vil forsøkes støttet fra Fylkesmannen i Rogaland avdeling for utdanning, og Undervisnings- og forskningsdepartementet (UFD). Videre søker vi Helse og rehabilitering for støtte i 2004 og 2005.

Oppstartsfasen i prosjektet er ressurskrevende, og vi søker UFD om ca 660 000 kroner. I dette beløpet ligger det en rekke engangskostnader slik som mobiltelefoner, og ferdigutvikling av SMS-delen til skoleportalen som skal brukes, hovedopplæringen av lærere og innkjøp av diverse annet utstyr ved skolen. Det inngår også utgifter til drift av selve prosjektet første halvår. Blant annet er det et mål å få til en publisering av prosjektets resultater første halvår.

Budsjettet for 2003, 2004 og 2005 er vist i tabellen nedenfor. Utfyllende forklaring under tabellen.

	2003	2004	2005	
Opplæring	152 768	38 192	38 192	
Vikar	59 520	59 520	59 520	
Forsker	305 536	305 536	458 304	
SMS	30 000	0	0	
Mobiltelefon	30 000	0	0	
Diverse	5000	50 000	50 000	
SMS-Web	80 000	0	0	
Totalt	662 824	453 248	606 016	1722088

Tabell 1 Budsjett

Finansiering

Det er satt opp midler til opplæring av lærere ved de berørte avdelingene ved skolen. Prosjektet er avhengig av teknisk kompetente lærere for å lykkes. Det er viktig at det skaffes rom og tid til denne opplæringen. Vi søker også om ressurser for å dekke vikarutgifter. Auglend skole stiller med en egeninnsats høsten 2003 på 42 000, og i 2004 og 2005 er egeninnsatsen på 84 000 per år.

Forskningsarbeidet deles inn i observasjonsarbeid, analysering og skrivearbeid. Det er lagt opp til totalt 28 uker med arbeid for forskere i dette prosjektet(2003-2005). Grunnen til det er at forskerne også vil fungere som konsulenter/endringsagenter i prosjektet innenfor bruk av teknologi, opplæring og spreiring. Det legges også opp til et løp med flere publiseringer, det er noe som krever en del arbeid.

Nytteverdi/formidling

Utgangspunktet for prosjektet er en skole som består av to avdelinger, en hørselshemmet og en hørende avdeling. Disse to avdelingene har lite med hverandre å gjøre, og de hørselshemmede er en minoritet. Prosjektets ambisjon er å bedre samholdet, kommunikasjonen og samarbeidet mellom elevene og på tvers av avdelingene. Dette er et uttalt ønske fra lærerne, da de er overbevist om at dette igjen vil gi et bedre lærings- og arbeidsmiljø for alle involverte parter.

Det er blitt gjort lite forskning på bruk av SMS for å bedre samhold og kommunikasjon mellom hørende og hørselshemmede. Resultater av forskning gjort av Fafø-forskerne Hilde Haualand og Arne Grønningsæter tyder på at skillet mellom døves og hørendes verden kanskje er i ferd med å bli mindre skarpt enn tidligere, blant annet fordi flere familiemedlemmer lærer seg tegnspråk. Men det er viktig at også skolen er en arena for å viske ut dette skillet. SMS er et hjelpemiddel i denne sammenheng, og har flere fordeler. De fleste i begge grupper vil sannsynligvis være kjent med det, og har brukt det tidligere. Telefonen kan tas med overalt og den vil gjøre at en ikke trenger tolk for å kommunisere, noe som kan oppleves som et hinder ellers. Det er i tillegg et verktøy som muliggjør kommunikasjon uavhengig av tid og sted.

Den teknologiske revolusjon har gitt hørselshemmede en mye større mulighet til å stå i kontakt med andre, sier sosialantropolog Jan Kåre Breivik (2001) som har doktorgrad om emnet. Sunnanå-utvalget (2000) hevder også at i fremtiden vil:

- *”Teknologiske nyvinninger vil hjelpe hørselshemmede”*
- *”En sterk teknologisk utvikling vil resultere i at mange hørselshemmede får nye hjelpemidler som både endrer opplærings situasjonen og øker livskvaliteten”*

Mulighetene for å kunne prate gjennom skriften har gjort hørselshemmede til storbrukere av både SMS og chattekanaler på Internett. Han knytter bruken til to ting. Det ene er at man kan kommunisere med hørende, det andre at man kan forsterke kontakten med andre hørselshemmede.

Prosjektet vil ha stor nytteverdi for elever og lærere som deltar i prosjektet, og for Auglend skole er ambisjonene at samholdet mellom elevene vil fortsette også etter endt prosjektarbeid. Nye aktiviteter vil bidra til å bevare samholdet, og tanken er at skillet mellom hørselshemmede og hørende over tid vil viskes mer og mer ut. Men også utover det interne fellesskapet på Auglend skole vil det kunne ha nytteverdi.

Det vil derfor være viktig å få spreidd resultatene fra prosjektet. Metode ved implementering av prosjektet ved skolen, og hvordan en slik integrering kan oppnås

best mulig, kan være nyttig å få høre/lese om. Hvilken type teknologi passer best i forhold til denne målgruppen m.m.

For å oppnå dette ser en det som viktig å publisere forskningsresultater fra prosjektet. Det er per i dag ikke publisert noe videre fra forskning gjort på temaet hørselshemmede, SMS og kommunikasjon med både hørende og andre tunghørte/døve. Vi ønsker å få til flere publiseringer i prosjektet. Et minimum vil være minst en artikkel. Aktuelle tidsskrift kan være "Spesialpedagogikk", "Din hørsel" og "Scandinavian Journal of Disability Research."

Referanser

Brevik, J.K. (2001). *Deaf Identities in the Making – Narratives and Metaphors in Translocal Lives*, Doktorgradavhandling, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Universitetet I Oslo.

Baklien, Bergljot (2000). "Evalueringsforskning for og om forvaltningen". I: Olaf Foss & Jan Mønnesland red., *Sentrale kriterier for evaluering av offentlig forvaltning og tjenesteyting*. Oslo: NIBR.

Lindøe, P.H., Mikkelsen, A. & Olsen O.E. (2002). Fallgruver i følgeforskning. Tidsskrift for Samfunnsforskning, 2

Utdannings- og forskningsdepartementet (2000): *Å høre eller ikke høre - Rapport fra Arbeidsgruppe til å utrede framtidig organisering, dimensjonering, lokalisering og finansiering av det Statlige spesialpedagogiske støttesystemet for hørselshemmede*.

Yin, R.K. (1994), *Case Study Research: Design and Methods*. 2nd Edition, Applied Social Research Methods Series, Volume5, SAGE Publications